

บทนำ

การพัฒนา (Development) หมายถึง การทำให้มั่นคง การทำให้เกิดความก้าวหน้า รวมไปถึงการพัฒนาประเทศก็ทำให้ชุมชน สังคม ประเทศมีความมั่นคง มีความเจริญมากขึ้นกว่าเดิม ความหมายของการพัฒนาประเทศ ก็เท่ากับความตั้งใจที่จะทำให้ชีวิตของแต่ละคน แต่ละสังคมมีความปลอดภัย มีความเจริญ รวมทั้งมีความสุขมากยิ่งขึ้น

ภูมิศาสตร์ (Geography) หมายถึง วิชาที่บรรยายถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับภูมิทัศน์ต่าง ๆ บนพื้นโลก รวมไปถึงบรรยายถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ปรากฏอยู่ในดินแดนต่างๆ ของโลก

ภูมิศาสตร์และการพัฒนา (Geography and Development) หมายถึง การพัฒนาที่มีองค์ประกอบของภูมิศาสตร์เป็นองค์ประกอบในการพัฒนา ควบคู่กันไประหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านพื้นที่ ด้านภูมิประเทศ ด้านประชากร ด้านชุมชน ด้านสังคม การพัฒนาเมือง ด้านกิจกรรมที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยมนุษย์ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน ด้านการท่องเที่ยว รวมไปถึงองค์การความร่วมมือร่วมกันในภูมิภาค สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่บนโลก การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ที่สำคัญ คือ

การพัฒนาที่ดิน รวมไปถึงพัฒนาภูมิประเทศ

การพัฒนาเมือง รวมไปถึงพัฒนาชุมชนเมือง

พัฒนาลุ่มน้ำ และแหล่งน้ำ การจัดการทรัพยากรน้ำ

การพัฒนาชนบท รวมไปถึงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

พัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

พัฒนาประชากร รวมไปถึงการเกิด การตาย การย้ายถิ่น

พัฒนาสังคม รวมไปถึงการพัฒนาชุมชน

พัฒนาพื้นที่ป่า การปลูกป่า รวมไปถึงป่าชายเลน

พัฒนาการคมนาคมขนส่ง รวมไปถึงพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

พัฒนาเมืองแร่ รวมไปถึงการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่หลังการทำเหมืองแร่

พัฒนาท่าเรือน้ำลึก และการพัฒนาชายฝั่งทะเล

พัฒนาทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงเศรษฐกิจพอเพียง และ “ทฤษฎีใหม่”

ฯลฯ

โจทย์คำถาม – คำตอบ

- ข้อ 1. การพัฒนา หมายความว่าถึง
1. การทำให้ดีขึ้น
 2. การทำให้เจริญขึ้น
 3. Development
 4. ถูกทุกข้อ

คำตอบคือ ข้อ 4 ถูก

การพัฒนา (Development) หมายถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิศาสตร์การพัฒนา (Geography of Development) หมายถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคิดในการพัฒนา ควรมีแนวทางอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนาต้องได้ประโยชน์ร่วมกัน หมายความว่าถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนาต้องทำตามขั้นตอน หมายความว่าถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การพัฒนาต้องใช้ประสบการณ์จากพื้นที่ หมายความว่าถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคิดในการพัฒนา

การพัฒนาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Continuing process) การพัฒนาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับลำดับ / ขั้นตอน (Stages) และความเชื่อมโยง (Relation or Linkage)

เพราะฉะนั้น แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาจึงปรากฏชัดเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) มองการพัฒนาว่า ดำเนินการไปตามลำดับหรือขั้นตอนจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง โดยต้องสร้างความพร้อมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเน้นสำหรับพันธุ์ไม้ ที่ปลูกในโครงการปาร์กน้ำว่า ต้องยึดพระราชนโยบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ ไม้ใช้สอย ไม้ผล และไม้ยืนต้นที่จะเติบโตเป็นป่า และป่าไม้ช่วยซึมน้ำฝนไว้ได้ดิน ส่วนน้ำลำธาร เพื่อการบริโภคและการเกษตร

2) มองการพัฒนาว่า จะเกิดขึ้นได้โดยการกระตุ้นหรือชักนำโดยปัจจัยในการพัฒนา เช่น การสะสมทุน การค้าต่างประเทศ โดยมีความเชื่อว่าความพร้อมนั้นสร้างได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการสะสมทุนหรือการค้าระหว่างประเทศ บนความเชื่อดังกล่าวมักจะเกิดการพัฒนารูปแบบ “ก้าวกระโดด” เพราะประชาชนไม่สามารถสร้างความพร้อมตามแบบอย่างของนักพัฒนา และนักพัฒนาที่ไม่สามารถปรับตนเองให้มีความพร้อมที่จะสอดคล้องกับความพร้อมของประชาชน ทำให้เกิดช่องว่างและปัญหาได้

พระราชดำรัส เมื่อ 4 ธันวาคม 2540

“...ถ้าสามารถจะเปลี่ยนกลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้จะไม่ถึงครึ่ง อาจจะเศษหนึ่งส่วนสี่ก็สามารถที่จะอยู่ได้ การแก้ไขจะต้องใช้เวลาไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนก็ใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ว่าถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ก็สามารถที่จะแก้ไขได้...”

การพัฒนาต้องได้ประโยชน์ร่วมกัน

สำนักงาน กปร. ได้กล่าวถึง ลักษณะพิเศษของแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ว่า “เกิดขึ้นจากพระอัจฉริยภาพ และพระปรีชาสามารถจากการที่ได้ทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุง และแก้ไขให้การพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นงานที่ดำเนินไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ และระบบนิเวศน์โดยส่วนรวมของธรรมชาติ ตลอดจนสภาพของชุมชนนั้น ๆ หลายต่อหลายงาน และโครงการ นอกจากนี้แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ยังมีลักษณะของการไม่ติดตำรา สร้างความรู้ รัก สามัคคี และการร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ ง่าย เป็นประโยชน์กับประชาชน มุ่งไปสู่

วิถีพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainability) การพัฒนานั้นต้องทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ร่วมกัน จึงจะถือได้ว่าเป็นความสำเร็จ และก่อให้เกิดความร่วมมือ ดังพระราชดำรัส เมื่อ 4 ธันวาคม 2540 "...ที่ท่าที่สวนจิตรฯ นี้ ไม่ได้ใช้ข้าวที่ปลูกในสวนจิตรฯ เพราะว่าข้าวที่ปลูกในสวนจิตรฯ เอาไปเข้าพิธีแรกนาขวัญ ข้าวที่โรงสีนี้ เป็นข้าวที่ไปซื้อมาจากเกษตรกรโดยตรง โดยให้ราคาที่เหมาะสม เกษตรกรก็มีความสุข เพราะขายข้าวได้ในราคาที่เหมาะสม และผู้บริโภคก็ซื้อได้ในราคาถูก เพราะว่าไม่ต้องมีการขนส่งมากเกินไป ไม่ต้องมีคนกลางมากเกินไป ตกกลางทั้งผู้ผลิต ทั้งผู้บริโภคก็มีความสุข"

การพัฒนาต้องทำตามขั้นตอน

พระบรมราโชวาท ที่พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 ตอนหนึ่งว่า

"...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามขั้นตอนต้องสร้างพื้นฐาน คือ "พอมือ พอกิน พอใช้" ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป

... การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชนในการประกอบอาชีพและตั้งตัว ให้มีความพอกิน พอใช้ก่อนอื่นเป็นพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวด เพราะผู้มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้แน่นอน...."

"...ในการสร้างความเจริญก้าวหน้านี้ ควรอย่างยิ่งที่จะค่อยสร้างค่อยเสริมที่ละเล็กทีละน้อยให้เป็นลำดับให้เป็นการนำไปพิจารณาไป และปรับปรุงใหม่ ไม่ทำด้วยการเร่งรีบตามความกระหายที่จะสร้างของใหม่ เพื่อความแปลกใหม่ เพราะความจริง สิ่งใหม่แท้ ๆ นั้นไม่มีสิ่งใหม่ทั้งปวงย่อมสืบเนื่องมาจากสิ่งเก่า และต่อไปย่อมจะต้องเป็นสิ่งเก่า...."

ประสบการณ์จากพื้นที่

คุณแพทย์ สุวรรณวิโก "โรงงานนี้ตั้งขึ้น จากแนวพระราชดำริเดิม เพื่อจะให้เกษตรกรเข้ามาศึกษาให้รู้ว่าประโยชน์ที่ได้จากปาล์ม มีอะไรในเบื้องต้นแล้ว แต่ทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ก็ศึกษาต่อไปว่า จะสามารถนำส่วนที่เหลือใช้ และน้ำมันปาล์มไปทำอะไรได้บ้าง เช่น ไชสเดอรินที่ได้จากการแยกน้ำมัน

เป็นน้ำมันบริสุทธิ์ ที่สามารถบริโภคแล้วไซตัวนั้นเรานำไปทำผงซักฟอกได้ ทำสบู่ได้ ผลผลิตที่ได้มาเป็นน้ำมันบริสุทธิ์ที่สามารถได้นี้เราก็จำหน่ายภายในศูนย์ฯ ผลผลิตจากปาล์ม ที่แปรรูปเป็นน้ำมันแล้วรู้สึกว่าจะเป็นความต้องการของสมาชิกในโครงการอย่างมาก ตอนนี้ก็ผลิตไม่เพียงพอ เพราะปาล์มเราก็เพิ่มนำไปขยายที่พื้นที่ที่พรุบาเจาะประมาณ 1,000 ไร่ ยังไม่ได้ผลผลิต พื้นที่ดินที่พรุบาเจาะนี้จะเป็นดินชนิดเดียวกันกับที่ที่เราทดลองในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอสงฯ ”

คุณสุนทร ชูขาว เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย และผู้ดูแลเกษตรทฤษฎีใหม่ บอกว่าที่ผ่านมามีเกษตรกรเข้ามา ขอความรู้ และดูงานเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่มาก ซึ่งตนได้แนะนำไปว่าการทำเกษตรดังกล่าว การจัดแบ่งพื้นที่บางครั้งเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังนี้

พื้นที่ส่วนแรก เนื้อที่ประมาณ 1.5 ไร่ จัดเป็นแหล่งน้ำโดยการขุดบ่อ หรือสระน้ำ การขุดนั้นจะใช้รถแมคโครหรือรถดินตะขาก็ได้ แต่ควรจะเริ่มดำเนินการตักดินเพื่อสามารถกักเก็บน้ำฝนไว้ได้ทัน ถ้าขุดบ่อเนื้อที่ 1.5 ไร่ ลึกประมาณ 4 เมตร จะได้น้ำประมาณ 9,600 ลูกบาศก์เมตร ดินที่ขุดขึ้นมาปรับให้เป็นบริเวณเพื่อใช้ปลูกไม้ผล พืชไร่ที่อยู่อาศัย และขบบ่อปรับให้สามารถปลูกพืชได้ด้วย เช่น มะพร้าว น้ำหอม กล้วย มะละกอ พืชผักสวนครัว สำหรับความกว้างและความลึกของบ่อนั้น อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ หรือความต้องการในการกักเก็บน้ำไว้ใช้ปลูกพืช บ่อน้ำนั้นนอกจากจะกักเก็บน้ำไว้ใช้กับพืชแล้ว หากเกษตรกรขยันขันแข็งยังสามารถเลี้ยงปลุกเพื่อเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง ส่วนที่เป็นที่ลุ่มควรปรับเป็นพื้นที่สำหรับปลูกข้าว

พื้นที่ส่วนที่สอง เนื้อที่ประมาณ 1.5 ไร่ ใช้ปลูกไม้ผล พืชไร่ พืชผัก สำหรับไม้ผลนั้น ควรเป็นไม้ผลที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ อย่างสภาพพื้นที่แห้งแล้ง ปริมาณฝนน้อยแปรปรวนและไม่แน่นอน ควรพิจารณาปลูกไม้ผลที่ค่อนข้างทนแล้ง และเป็นไม้ผลที่อยู่ในความต้องการของตลาด สามารถแปรรูปได้เพื่อป้องกันปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับตลาด และราคาผลผลิตตกต่ำ เช่น มะม่วง ขนุน มะขาม มะพร้าว นอกจากนี้ระหว่างแถวของไม้ผล สามารถปลูกแซมด้วย กล้วย มะละกอ และพืชไร่เศรษฐกิจอายุสั้น เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง ในช่วง 3 - 4 ปีแรกก่อนไม้ผลให้ผลผลิต แต่หลังจากไม้ผลแผ่ทรงพุ่มกว้าง จะเกิดการบังแสงจนปลูกพืชแซมไม่ได้ผล

นอกจากปลูกไม้ผลพืชไร่แล้ว ควรจะมีแปลงปลูกพืชผัก เพื่อให้มีรายได้ระยะสั้นหมุนเวียนเลี้ยงตัวเองได้ด้วย การปลูกพืชผัก ควรยกร่อง เพราะช่วยในเรื่องการระบายน้ำไม่ให้น้ำขังและในช่วงฤดูฝน ซึ่งทำให้พืชผักเน่าตาย พืชผักที่ปลูกควรปลูกหมุนเวียน ซึ่งจะช่วย

ลดความเสียหายอันเกิดจากการทำลายของโรคแมลง สำหรับการเตรียมแปลงปลูกผักนั้น ร่องพื้นด้วย ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หินฟอสเฟต และปูนขาว เพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชผัก การใช้สะเดาในการป้องกันกำจัดโรคนอกจากจะลดต้นทุนแล้ว ยังช่วยให้ความปลอดภัยกับเกษตรกรลดมลภาวะทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้นด้วย

พื้นที่ส่วนที่สาม เนื้อที่ประมาณ 1.5 ไร่ ใช้เป็นที่ปลูกข้าว แต่ควรใช้พันธุ์ข้าวที่มีอายุสั้น และปลูกโดยวิธีการหยอด ซึ่งเหมาะกับสภาพแห้งแล้งสามารถอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียวได้ หลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว สามารถปลูกพืชไร่เศรษฐกิจอายุสั้น เช่น ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง เพื่อเป็นรายได้เสริม โดยอาศัยน้ำจากบ่อที่กักเก็บน้ำไว้

พื้นที่ส่วนที่สี่ เป็นพื้นที่ส่วนที่เหลือประมาณ 0.5 ไร่ หรือ 2 งาน จัดเป็นที่อยู่อาศัย โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ปลูกไม้ใช้สอย ไม้โตเร็ว ซึ่งจะเป็นรายได้ในระยะต่อไป

“เกษตรทฤษฎีใหม่ที่ศูนย์การศึกษาการพัฒนาห้วยทราย มีปัญหาด้านการขุดบ่อเก็บน้ำมาก เพราะสภาพดินเก็บน้ำไม่ค่อยอยู่ และมีฝนตกน้อยด้วย แต่เราก็สามารถดำเนินการไปได้ มีทั้งปลูกไม้ผลและพืชผัก ซึ่งถ้าเป็นฤดูฝนจะไม่รดน้ำเลย แต่หากเป็นฤดูแล้งก็รดน้ำอาทิตย์ 1 - 2 ครั้ง สำหรับไม้ผล ส่วนพืชผักต้องรดน้ำ 2 วันต่อครั้ง เท่าที่ผ่านมาก็สามารถ แก้ปัญหาเรื่องน้ำได้ระดับหนึ่งแล้ว”

คุณสุนทร กล่าวถึงปัญหาในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่หน้าฝน พร้อมกับเสนอแนะว่า “อีกหนทางหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาความแห้งแล้งได้ ก็คือ การปลูกหญ้าแฝก ไร่เกือบทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นแปลงไม้ผล พืชไร่ และพืชผัก เมื่อหญ้าแฝกเจริญเติบโต เราก็ตัดใบมาโรยทับไว้ตามโคนต้นไม้หรือพืชผัก ซึ่งมีคุณสมบัติสามารถเก็บความชื้นของดินได้นาน อีกทั้งเมื่อเน่าเปื่อยก็กลายเป็นปุ๋ยชั้นดีให้กับพืชด้วย”

แม้ว่าหญ้าแฝก จะแย่งกินธาตุอาหารของพืชอยู่บ้าง แต่ยังถือว่ามีผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะหญ้าแฝกมีรากแนวตั้ง และที่สำคัญสามารถนำธาตุอาหารที่ใบ กลับมาใช้กับพืชได้อีก ซึ่งทางวิชาการยืนยันว่าไม่มีการสูญเสียเกิดขึ้นเลย ไม้ผลที่นี้จะปลูกอย่างหลากหลาย มีทั้งมะพร้าว ขนุน ส้มโอ ฝรั่ง มะเขือเทศ และมะขามหวาน ฯลฯ ซึ่งไม้ผลพวกนี้เมื่ออายุ 4 ปีขึ้นไป ก็เริ่มให้ผลผลิตแล้ว และอายุครบ 5 - 6 ปี ผลผลิตจะออกเต็มที่ ซึ่งช่วงนี้สามารถนำไปขายทำเงินได้เป็นกอบเป็นกำแล้ว ไม้ผลดังกล่าว เขาจะปลูกห่างกันประมาณ 6 คูณ 6 เมตร และระหว่างต้น จะปลูกมะละกอ กล้วย ฯลฯ ซึ่งเป็นพืชที่ให้ผลผลิตเร็ว สำหรับแปลงพืชผักนั้น จะปลูกพวกผักคะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้งจีน ผักกาด เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งผักพวกนี้ จะปลูกอย่างต่อเนื่อง เพราะตลาดต้องการทุกวัน นอกจากนี้ยังพวกชะอม แค ข่า ตะไคร้ มะกรูด พริก มะนาว ฯลฯ ด้วย

“เกษตรทฤษฎีใหม่นั้น จะเน้นปลูกพืชเกือบทุกชนิด เพื่อให้ครบวงจรที่จะใช้บริโภคในครอบครัว และมีเหลือไว้จำหน่ายด้วย ส่วนนาข้าวที่มี เราจะเน้นปลูกข้าวไร้พันธุ์สุพรรณบุรี 1 และสุพรรณบุรี 2 ซึ่งวิธีการทำนานั้น จะใช้แบบหยอดเมล็ดข้าวในช่วงต้นเดือนสิงหาคม แล้วจะคอยให้ฝนตกลงมา โดยไม่ต้องพึ่งน้ำในบ่อเก็บกักน้ำเลย

คุณสุนทร ได้สรุปว่า ผลผลิตข้าวมีไม่ต่ำกว่า 50 ถังต่อพื้นที่ 1 ไร่ครึ่ง เกษตรทฤษฎีใหม่ในบ่อน้ำนอกจากนี้เลี้ยงปลากินพืช อาทิ ปลานิล ปลาดุกเพียน แล้วยังเป็นที่อยู่อาศัยของเป็ดด้วย สัตว์ปีกที่เราเลี้ยงนั้น มีทั้งเป็ด และไก่ แต่จะเลี้ยงในจำนวนน้อย เพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน

ข้อ 2. พัฒนาการวิชาภูมิศาสตร์เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง

1. ความหมายหรือคำจำกัดความของภูมิศาสตร์
2. ขอบข่ายของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์
3. ภาพความสัมพันธ์ทางธรรมชาติมนุษย์และวัฒนธรรมรูปแบบต่าง ๆ
4. ถูกทุกข้อ

คำตอบคือ ข้อ 4 ถูก

ความหมายของภูมิศาสตร์ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิศาสตร์ศึกษาเกี่ยวข้องกับด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความสำคัญของศาสตร์ในแง่ของการนำไปใช้ประโยชน์ในสภาพปัจจุบัน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิศาสตร์เชื่อมโยงกับศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิศาสตร์มีความเป็นมาของศาสตร์ และมีความก้าวหน้าในปัจจุบัน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พัฒนาการทางภูมิศาสตร์

ภูมิศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เก่าแก่แขนงหนึ่ง แต่เดิมการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์เป็นการบรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิทัศน์บนโลก ต่อมา วิชาภูมิศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบ่อเกิดของวัฒนธรรม ที่บ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาคนั้น ๆ นอกจากนี้ปัจจุบันยังมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภูมิศาสตร์เป็นศาสตร์ที่กล่าวถึง

การทำความเข้าใจในประเด็นที่ว่า ภูมิศาสตร์เป็นศาสตร์ที่กล่าวถึงเรื่องใดนั้น ควรศึกษาและทำความเข้าใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องใน 2 ประเด็นหลักที่สำคัญ คือ ความหมายหรือคำจำกัดความของภูมิศาสตร์ และขอบข่ายของสาขาวิชา